

MAB-kód: IF4002-SSTF

A MAB FvB 20/2017. számú határozata

A *Sola Scriptura Teológiai Főiskola* (a továbbiakban: Főiskola) rektora 2017. február 22-én kelt, SLK-17/036 iktatószámú levelével felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottsághoz (a továbbiakban: MAB) a Főiskola *intézményakkreditációs* eljárását lezáró, 2016/9/VII/2 számú MAB határozat ellen, amely a Főiskolát és annak hitéleti szakját, a teológia alapképzési szakot nem akkreditálta. A Főiskola rektora a felülvizsgálati kérelmet 2017. március 3-án kelt SLK-17/037 iktatószámú levelével kiegészítette. A felülvizsgálati kérelmet a MAB Felülvizsgálati Bizottsága (a továbbiakban: MAB FvB) bírálja el.

Előzmény: A MAB 2014/9/VIII/3. sz. határozata a *Sola Scriptura Teológiai Főiskolát* és annak hitéleti szakját (teológia alapképzési szak) 2015. december 31-ig akkreditálta azzal, hogy az intézmény a jelentésben megjelölt hiányosságok megszüntetésére hozott intézkedések és az aktuális tartalmi, személyi, valamint tárgyi-infrastrukturális feltételek részletes bemutatását tartalmazó önértékelés 2015. szeptember 15-ig történő benyújtásával kezdeményezze a hitéleti képzés és az intézmény új akkreditációs értékelését. A Főiskola rektora az új értékelést 2015. szeptember 15-én kezdeményezte.

Szakértői vélemény

A szakértői vélemény szövegében *dőlt* betűvel szedjük a MAB határozat és akkreditációs jelentés megfelelő szövegrészét, álló betűvel a felülvizsgálati kérelem megfelelő szövegrészét, s **félkövérrel** az új szakértői vélemény szövegét.

I. A Főiskola intézményakkreditációja

A MAB akkreditációs értékelése szerint: „*A nemzeti felsőoktatásról szóló hatályos 2011. évi CCIV. tv. vonatkozó §-ai, illetve a MAB akkreditációs elvárásai alapján a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát a MAB főiskolaként nem akkreditálja. A jogszabályoknak és az akkreditációs elvárásoknak való megfelelés tekintetében a MAB a következőket állapította meg:*

- *Az intézmény az Nftv. szerinti¹ képzési szerkezetben folytat képzést². Emellett szakirányú továbbképzésben is szervez oktatást. Alapképzése azonban a jelen eljárásban nem akkreditált minősítést kapott.*
- *Nem rendelkezik a feladatai ellátásához szükséges állandó kutatói, oktatói karral:³ a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatóinak létszáma 6 fő⁴. Emellett az alaptevékenységének ellátásához szükséges oktatók és kutatók legalább hatvan százalékát munkaviszony, illetve munkaviszonnyal azonos elbírálás alá eső jogviszony keretében foglalkoztatja (17 főből összesen 14 fő: 82 %)⁵.*
- *A munkaviszony, illetve munkaviszonnyal azonos elbírálás alá eső jogviszony keretében foglalkoztatott oktatók, kutatók legalább egyharmadának van tudományos fokozata (14 főből összesen 6 fő: 42,8 %).*
- *Rendelkezik a képzéshez és a tudományos kutatáshoz szükséges tárgyi feltételekkel (funkciók teljesítésére alkalmas szervezetszerű terekkel; intézményi könyvtárral, informatikai háttérrel, megfelelő hozzáférésekkel, valamint diákélekezési lehetőségekkel) és pénzügyi eszközökkel.*

¹ Az Nftv. 91. § (5) **Hitéleti képzést folytató felsőoktatási intézmény** a főiskola elnevezést akkor is használhatja, ha egy képzési területen, egy szakon jogosult alapképzés folytatására.

² Ld.: a *Függelékben* felsorolt szakok jegyzékét

³ A jelenlegi oktatói-kutatói kar az intézmény egyetlen alapképzésének gondozására sem elegendő a MAB akkreditációs elvárásaira tekintettel.

⁴ A FIR (2016. 03. 15.) szerint: 5 fő, a szakos önértékelés eredeti verziója szerint 4 fő.

⁵ A FIR-ből lekért adatok (2016. 03. 15.) szerint: 20 főből 14 fő, 70%.

- *Az intézményi dokumentumok⁶ többnyire kidolgozottak, rendelkezésre állnak, de nem mindegyik dokumentum naprakész.*
- *Az intézmény minőségbiztosítási és – fejlesztési folyamatai – ennek keretei között a vezetési, tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárások – megfelelőek.*

A fentiek mellett a következő hiányosságokat állapította meg a MAB:

- 1. A stratégiai tervezés hiányosságai a jelentésben leírtak szerint.*
- 2. A fenntartó szerepköreinek ellentmondásossága a jelentésben leírtak szerint.*
- 3. A létszámgazdálkodás és -tervezés hiányosságai a jelentésben leírtak szerint.*
- 4. Az oktatók szinte kizárólag az intézményhez kapcsolódó fórumokon végzett publikációs tevékenysége a jelentésben leírtak szerint.*
- 5. A jelentős hallgatói lemorzsolódás.”*

A Főiskola álláspontja szerint: „1.) »A fenntartó szerepköreinek ellentmondásossága a jelentésben leírtak szerint«, A határozat hiányosságként értelmezi az idézett mondatot. Magunk részéről két olyan megállapítást találtunk a jelentésben, amely e mondathoz kapcsolódhat. Egyrészt a következő: »A fenntartói háttér jelenleg változáson megy keresztül, ami ugyan jelentős bizonytalansági tényező ...« Szeretnénk rámutatni arra, hogy a fenntartó nem változott, intézményünk fenntartója továbbra is a Keresztény Advent Közösség. A fenntartó képviselőjének személyében, valamint a fenntartó vezetőségében történt változás, ami már lezajlott, bizonytalansági tényező nincs a fenntartó elkötelezett a főiskola további működése mellett, a fenntartóval való kapcsolat kifogástalan, harmonikus.

Ide kapcsolható a jelentés alábbi észrevétele is: »A szenátusban továbbra is tagként vesz részt a fenntartó szervezet elnöke, noha tulajdonképpen a szenátus felettes szervének vezetője.« Először azt kell megemlítenünk, hogy a 2014-es jelentésben megfogalmazott, kidolgozandó követelmények között nem szerepelt ez a tétel. Másrészt pedig, hogy ez a megoldás azt demonstrálta, hogy a főiskola nyitott és harmonikus együttműködésre törekszik a fenntartóval. Természetesen semmilyen problémát nem jelent változtatni a jelenlegi szabályozáson az észrevételnek megfelelően.”

A MAB FvB egyetért a MAB határozatával abban, hogy nem elfogadható az, hogy a fenntartó szervezet elnöke tagja a szenátusnak. A fenntartó képviselőjének személyében bekövetkezett változás nem kapcsolódik közvetlenül ehhez a hiányossághoz. A Főiskola nem hivatkozhat a 2014-es intézményakkreditációs jelentésre, mivel egy új eljárásban ezek nem kötik a MAB-ot. A MAB FvB álláspontja szerint ez a hiányosság ugyanakkor nem olyan súlyú, amely a nem akkreditált értékelést önmagában megalapozná.

A Főiskola további észrevétele szerint: „2.) Az intézmény »nem rendelkezik a feladatai ellátásához szükséges oktatói-kutatói karral.« A 2014-es akkreditációs jelentés 4 fő teljes állású alkalmazottat említ, és feladatként szabta meg elsősorban a teljes állású oktatók fejlesztését. A 2016-os jelentés már 6 teljes állású oktatót említ, azaz az előírt fejlesztés irányában határozott lépések történtek, amit a jelentés el is ismer. Mivel 2014-ben az oktatók kis létszámára hivatkozva nem vonták meg az intézménytől az akkreditált minősítést, valamint nem is jelezték előre, hogy mi az a minimális főállású oktatói létszám, amit szükségesnek ítélnék az intézmény jövőbeli működéséhez, ezért ellentmondásosnak tartjuk, hogy éppen most, az érdemi fejlesztések folyamata közben, mégis visszavonnák az intézmény akkreditált státuszát, ami nyilván negatívan érintené a frissen felvett, teljes állású oktatókat is.

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (továbbiakban: Nftv.) az állandó oktatói kutatói karról az alábbi rendelkezést tartalmazza a 7.§ (3) bekezdésben: »Az állandó oktatói, kutatói karra vonatkozó feltétel akkor teljesül, ha a felsőoktatási intézmény az alaptevékenységének ellátásához szükséges oktatók és kutatók legalább hatvan százalékát munkaviszony, vagy közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatja.«

Az Nftv. tehát nem határoz meg konkrét számot az oktatói-kutatói kar tekintetében. Nincs tehát jogszabályban előírt kötelező, minimális létszám meghatározás az oktatói-kutatói karra vonatkozóan. Nem ismerünk törvényi szabályozást arra vonatkozóan sem, hogy olyan méretű intézmény működtetéséhez, mint a miénk minimálisan hány főállású oktató lenne szükséges, számszerűsített

⁶ Alapító okirat; küldetésnyilatkozat; organogram; szervezeti és működési szabályzat; minőségbiztosítási szabályzat; az előző akkreditáció MAB határozata, a FOI intézkedési terve és végrehajtása.

iránymutatást erre vonatkozóan eddig a MAB részéről sem kaptunk. Azt a törvényben meghatározott elvárás viszont, miszerint az intézmény az alaptevékenység ellátásához szükséges oktatóknak és kutatóknak legalább a 60 százalékát munkaviszony keretében foglalkoztassa, főiskolánk maradéktalanul teljesíti, ez az arány a jelentés szerint is: 82%. Tisztelettel kérjük a Felülvizsgálati Bizottságot, hogy szíveskedjék megjelölni határozatában azt a törvényi szabályozást, melynek alapján egyértelműen számszerűsíthető, hogy hány oktató/kutató, és milyen foglalkoztatási viszonytalal szükséges ahhoz, hogy az intézményt akkreditálnak minősítsék. A minimális főállású oktatói létszám meghatározásakor kérjük, vegyék figyelembe azt is, hogy levelező tagozatos hallgatóink száma sokszorosa a nappali tagozatos hallgatókéknak. (Jelenleg pl. 10 nappali tagozatos hallgatónk és 256 levelező tagozatos hallgatónk van.)

Szeretnénk továbbá felhívni a figyelmet arra is, hogy a korábbi évek jelentései még elmarasztalták a főiskolát az oktatók minősítettsége tekintetében. A mostani jelentés szerint viszont az oktatók minősítettségének aránya megfelelő, azaz a főiskola ezen a téren is tett érdemi előrelépéseket. A látogatóbizottság saját tapasztalatai szerint is: »Az óralátogatáskor szerzett tapasztalatok eredménye jó, az oktatók szakmai felkészültsége magas színvonalú.«

A MAB FvB egyetért a MAB értékelésével abban, hogy az intézmény nem rendelkezik a feladatai ellátásához szükséges oktatói-kutatói karral. A felülvizsgálati kérelem arra hivatkozva vitatja a MAB megállapításának helytállóságát, hogy a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (Nftv.) nem határoz meg konkrét létszámot ebben a tekintetben és az intézmény nem kapott semmilyen iránymutatást erre vonatkozóan. A MAB FvB álláspontja szerint ez az érvelés nem fogadható el, mivel a MAB szakokra vonatkozó akkreditációs elvárásai egyértelműen rögzítik a szakok működésével kapcsolatos személyi feltételeket. A Főiskola egyetlen szakja, a teológia szak tantárgyfelelős oktatói közül csak 3 fő áll teljes munkaidős jogviszonyban a Főiskolával. További két, nem tantárgyfelelős oktató áll még teljes munkaidős munkaviszonyban a Főiskolán (a FIR OSAP statisztika 2006.03.15-i állapota is ezt igazolja). Egy oktató foglalkoztatási helyzete nem egyértelmű, az önértékelésben is többféle módon szerepel. A MAB FvB ezért egyetért a MAB határozatával abban, hogy a jelenlegi oktatói-kutatói kar az intézmény egyetlen alapképzésének gondozására sem elegendő a MAB akkreditációs elvárásaira tekintettel (ld. a szak értékelésénél is).

A Főiskola álláspontja szerint: „3.) A fentiekkel ellentétben az akkreditációt megvonó határozathoz kapcsolt szakbizottsági indoklás mesterfokkal nem rendelkező oktatókat említ. Ez nem téves, minden oktatónk minimum MA fokozattal rendelkezik.”

A MAB FvB megállapítja, hogy a Főiskola hivatkozása téves, a MAB határozatában nem szerepel az említett kifogás.

A Főiskola észrevétele szerint: „4.) »Stratégiai tervezés hiányosságai«: A jelentés alapvetően azt kifogásolja, hogy a korábbi gyakorlattól eltérően az intézmény egy éves intézményi tervet fogadott el. A jelentés maga megválaszolja ennek okát: éppen a szűkre szabott, tíz hónapos határidő volt az, ami miatt az intézmény egy rövid távú stratégiát dolgozott ki részletesebben, de ez nem jelenti azt, hogy a korábban lefektetett, több éves (általában 5 éves) tervek hatályukat veszítették volna. A praktikum miatt került csak előtérbe az 1 éves terv ebben az átmeneti időszakban. Épp a stratégiai tervezés tette lehetővé például az intézmény bővítését és egy székhelyre való összpontosítását is.

Ugyanakkor a hitéleti képzés esetében a jogszabály felmentést ad az intézményfejlesztési terv (aminek része a kutatás-fejlesztési innovációs stratégia) elkészítése alól. (Nftv. 92.§ (6) bekezdés d) pont) A MAB határozat tehát olyan dokumentumot kér számon az intézményen, amelynek az elkészítését a törvényi szabályozás nem teszi kötelezettségünkké.

Továbbá a jelentés is elismeri: »Más oldalról az intézmény rendszer szinten lényeges változtatásokat valósított meg. Egyrészt a jogszabályi lehetőségeket kihasználva, intézményfejlesztési tervet nem fogad el az intézmény, helyette a minőségfejlesztési stratégiába implementálja a stratégiai tervezést. Hasonló okokból a kutatás-fejlesztési és innovációs stratégia alkotását az intézmény felfüggesztette, helyette »Az éves kutatási terv és oktatói szakmai programok összeállítása és felügyelete" c. eljárás keretében menedzseli a K + F + J stratégiát.« (6. o.)»

A MAB FvB elfogadja a felülvizsgálati kérelem érvelését abban a tekintetben, hogy az egy évre való tervezés a 2014-es intézményakkreditációs határozatban és jelentésében adott egy éves

határidő alatt teljesítendő feladatok miatt vált átmenetileg meghatározóvá. Az akkreditációs jelentés ugyanakkor nem az intézményfejlesztési terv készítésének jogszabály megengedte elhagyását kifogásolja, mint ahogy az a kérelemben megjelenik, hanem a hosszú távú tervezést hiányolja, amely az akkreditáció hatályától függetlenül szükséges.

A Főiskola álláspontja szerint: „5.) »Az oktatók szinte kizárólag az intézményhez kapcsolódó fórumokon végzett publikációs tevékenysége« - ez, mint hiányosság szerepel a jelentésben. Kritikaként fogalmazódott meg ez az érv már a korábbi éves jelentésben is. E kérdéskör kapcsán is rámutatni kívánunk arra, hogy a MAB e témában sem fogalmazott meg megfelelően értelmezhető elvárást (mi lenne az az elfogadható minimum teljesítmény ezen a téren, ami a MAB számára megfelelő; és mikorra kellene ezt a szintet teljesíteni), ezért szerintünk nem kellően megalapozott intézményünk akkreditációjának többek között ilyen indok alapján történő megvonása. A publikációs tevékenység egyébként köztudomásúan nem gyors folyamat, 10 hónap alatt nem lehetett ezen a téren nagy változást eredményként felmutatni. Szeretnénk azt is megjegyezni, hogy teológia MA és PhD képzésekben részt vevő oktatóink számára elvárás a külsős publikáció megléte, amit ők a képzéseik folyamán teljesítenek is. Némileg hosszabb időre van szükségünk, hogy mérhető számadatok szintjén is fejlődést tudjunk kimutatni. Arra is felhívjuk a figyelmet, hogy a MAB 2014-es kritikájára reagálva a főiskola intézkedést foganatosított, amellyel bevezette az oktatói publikációk differenciálását. A nem saját folyóiratban megjelenő publikáció, és a nem saját szervezésű konferenciákon történő szereplés magasabb pontszámot jelent az oktatók éves értékelésekor.”

A MAB FvB megállapítja, hogy a MAB az intézményakkreditáció folyamán a kulcsfontosságú eredmények között értékeli a kutatás-fejlesztést, és ezen belül a tudományos, publikációs eredményességet. Ennek minimuma az intézmények és a tudományágak sokféleségére tekintettel az intézményi akkreditáció során nem határozható meg, de a MAB FvB egyetért azzal, hogy a külső kontroll, visszajelzés a publikációs tevékenység minőségének fontos feltétele. A MAB FvB részben elfogadja az intézmény érvelését, amely szerint a külső fórumokon való publikációs tevékenysége területén 10 hónapos időtartam alatt nem lehet nagy változást felmutatni, bár ennek első lépéseit azért már jó lett volna látni. A MAB FvB álláspontja szerint ez a hiányosság a rövid határidőre is tekintettel nem olyan súlyú, amely a nem akkreditált értékelést önmagában megalapozná.

A Főiskola álláspontja szerint: „6.) »Jelentős hallgatói lemorzsolódás.« A képzés közbeni lemorzsolódás és a nyelvvizsgák hiánya miatt ki nem adott diplomák kérdése minden felsőoktatási intézményben problémát jelent. Az Oktatási Hivatal tájékoztatása szerint a 2009/2010-es tanévben alapképzésre beiratkozók közül 2015 tavaszára átlagosan 36,4 % lemorzsolódott, további 6,8 % még nem végzett (valószínűleg nem is fog), 7,2 % otthagya a választott szakot, de a rendszeren belül maradt, és csupán a felvett hallgatók 49,5 %-a jutott el sikeresen a képzés végéig. Az adatgyűjtéskor már az abszolutóriumot is sikeres végzésnek tekintették, tehát nem vették figyelembe a záróvizsgát, vagy a nyelvvizsga hiányát, azaz ebben a sikeres 49%-ban még mindig lehetnek olyan hallgatók, akik végül nem kapnak diplomát. (N. N. beszámolója 2015 őszén egy szakmai konferencián, idézi: N. N.: Riasztó lemorzsolódás a felsőoktatásban, Magyar Nemzet Online, 2015. október 28.) A lemorzsolódás arányszámai intézményünkben is hasonlóak, a 2014-es önértékelési jelentés adatai szerint viszont az aktív hallgatók száma nőtt, a passzív hallgatók száma csökkent az utóbbi években. (Lásd Intézményi önértékelési jelentés 2014. a honlapon)

Továbbá: A 2014. 10. 30-én kelt MAB határozat III.4. pontja előírja: »A lemorzsolódás, a passzív hallgatók és a nyelvvizsga hiányában ki nem adott diplomák problémájának kezelésére a képzés struktúrájából eredő okok esetében az intézmény dolgozzon ki intézkedési tervet.« A főiskola két intézkedéssel is reagált a MAB határozat felvetésére. 1.) A korábbi években az volt a jellemző, hogy a hallgatók az évfolyamok tananyagának abszolválását követően elhanyagolták a szakdolgozatírást és nem tettek záróvizsgát. Ezt megelőzendő a főiskola a szakdolgozatírás ösztönzésére szigorúbb rendszert vezetett be. A szakdolgozatírás folyamatát egységekre bontottuk és minden egyes szakasz kontroll alatt áll: a témaválasztástól a szakdolgozat leadásáig. 2.) A nyelvvizsga-kötelezettség nem teljesítése miatt kieső hallgatói lemorzsolódás csökkentése érdekében a főiskola bevezette a TWEC angol nyelv tanfolyamot. N. N. angol szakos nyelv tanárunk, egy a levelező tagozatos számára realisabb, távoktatásban is működő, saját maga által kidolgozott nyelvi kurzust épített föl, amely alkalmas a

hallgatók nyelvvizsgáig való eljuttatására. A TWEC angol nyelvtanuló program célja az, hogy a minimális vagy semmilyen nyelvtudással nem rendelkező felnőtteket hozzásegítse a középfokú (B2-es szintű) nyelvtudás eléréséhez, illetve a nyelvvizsga megszerzéséhez. Az összesen 240 órás audio-vizuális anyag 4 modulból áll (4x60 óra). Ennek során az angol nyelvtant és alapvető szókincset sajátítják el a tanulók, úgy, hogy közben megtanulnak szóban és írásban kommunikálni.

Sok más akkreditált képzést folytató intézménnyel együtt közös tapasztalatunk, hogy a hallgatók visszariadnak a nehezebb erőfeszítést igénylő feladatoktól: szigorlat, nyelvvizsga, szakdolgozat. A kormány 2016. évi, »Fokozatváltás a felsőoktatásban« című felsőoktatási stratégiája a következőket tartalmazza ezzel kapcsolatban: »Magát a lemorzsolódás jelenségét tekintve kijelenthető, hogy a magyar oktatási rendszer számára még mindig komoly kihívást jelent a felsőoktatásba bekerült hallgatók képesítésszerzésig való eljuttatása. A magyarországi adatot nemzetközi összehasonlításba helyezve elmondható, hogy a hazai arányszám a lemorzsolódás tekintetében nagyságrendileg 10 százalékponttal magasabb az EU tagországok átlagos 25-30%-os arányszámához viszonyítva, van tehát érdemi potenciál a hallgatói sikeresség növelésére lemorzsolódást csökkentő beavatkozások terén.« Talán azt is érdemes még megemlíteni, hogy az említett felsőoktatási stratégia 2014-ben kiadott verziója még 2020-ra tűzte ki célul a lemorzsolódás 25%-ra csökkentését, a 2013-as 35%-ról. A felsőoktatási stratégia 2016-ban megjelent verziója már 2023-ra módosította ezt az időpontot.

Összhangban a kormányzat felsőoktatási politikájával, álláspontunk tehát az, hogy a lemorzsolódás problémája a teljes magyar oktatási rendszerre jellemző, az egyes intézmények akkreditációs minősítésevei nem összefüggő jelenség, amelyet a legelhivatottabb szakmai elkötelezettséggel sem lehet mindenkor az elhatározásoknak megfelelő ütemben orvosolni. Természetesen a saját érdekünk is, hogy a hallgatói lemorzsolódás kérdésével mélyebben is foglalkozzunk, éppen ezért évek óta mérjük a hallgatói visszajelzéseket és keressük a megoldási lehetőségeket.

Ennél a pontnál ismét szeretnénk rámutatni arra is, hogy intézményünk nem vesz igénybe állami támogatást, vagyis a hallgatói lemorzsolódás kérdése esetünkben nem érinti az állami költségvetést. Értékelésünk szerint tehát ez a hiányosság sem tekinthető intézményünk akkreditációs minősítése szempontjából releváns oknak az akkreditáció megvonását illetően.”

A MAB FvB álláspontja szerint a Főiskola érvelése, amely szerint a jelenség általános probléma a hazai felsőoktatásban elfogadható, ugyanakkor a Főiskolán még az országos átlaghoz képest is jóval alacsonyabb a felvettek és a diplomát szerzők aránya. Az eljárás alapját képező intézményi önértékelési jelentés 18. oldalán található adatok szerint az elmúlt 5 évben (2010-2015 között) a felvett és végzett hallgatók száma a teológia alapképzési szakon 307 felvett és 78 diplomát szerzett hallgató. A 20-21. oldalon található táblázat szerint a szakon az aktív hallgatói létszám első évfolyamon 2010-ben 139 (10+129) fő volt 2014-ben ehhez képest 15 fő kapott diplomát. Ez még akkor is nagyon kevés, ha figyelembe vesszük, hogy a hitéleti képzések esetén a hallgató célja sok esetben nem a képesítés megszerzése. A MAB a lemorzsolódás kérdését minőségi szempontként és nem az állami támogatás felhasználása szempontjából vizsgálja.

A Főiskola álláspontja szerint: „7.) »Az intézményi dokumentumok többnyire kidolgozottak, rendelkezésre állnak, de nem mindegyik dokumentum naprakész.« A jelentés a 4. oldalán megjegyzi, hogy »a honlapon található SZMSZ 2014-es keltezésű, az infrastrukturális változások átvezetése feltétlenül szükséges.« Az intézmény rendelkezett 2015-ös SZMSZ-el, honlapon történő megjelenítésének az elmaradása adminisztrációs hiba következménye. A 2015-ös dátumú SZMSZ-re ugyanakkor szintén igaz, hogy a biatorbágyi székhely nem lett átvezetve. Ezzel szemben azonban az alapító okirat 2015. augusztusi verziójában – ami a honlapon is megtalálható – már egyértelműen az új székhely szerepel, valamint a dokumentumból kitűnik az is, hogy a biatorbágyi épület milyen szervezeti egységeknek ad helyet. Az intézményi változás ebből a dokumentumból tehát pontosan kiderül. A határozat továbbá maga is említi, hogy a biatorbágyi épület bejelentése az Oktatási Hivatalnál megtörtént. (A szóban forgó adminisztrációs hiányosságot időközben természetesen pótoltuk.)”

A MAB FvB egyetért a MAB határozatával az intézményi dokumentumok tekintetében, a hiányosságokat a felülvizsgálati kérelemben részben maga az intézmény is elismeri. A Főiskola honlapján a dokumentumok korábbi verziói nem érhetőek el. A MAB határozata óta bekövetkezett változásokat a MAB FvB nem tudja figyelembe venni. A MAB FvB álláspontja

szerint ez a hiányosság ugyanakkor nem olyan súlyú, amely a nem akkreditált értékelést önmagában megalapozná.

A Főiskola álláspontja szerint: „8.) »Létszámgazdálkodás és tervezés hiányosságai a jelentésben leírtak szerint« - olvasható az indoklásban. A jelentés kifogásolja, hogy »a források fókuszálására, a főiskola infrastrukturális és személyi beruházásainak szisztematikus tervezésére jelenleg nem azonosítható keret.« Szeretnénk rámutatni arra, hogy a főiskola tíz évre szóló kutatási fejlesztési innovációs stratégiával rendelkezik, melyben a stratégiai célok között került megfogalmazásra az alábbi két célkitűzés az oktatói kar bővítésre vonatkozóan:

- »Az oktatói állomány bővítése elkötelezett és egyúttal szakmailag felkészült munkatársakkal.
- Az oktatók megfelelő szintű képzettségének biztosítása, a szükséges kompetenciák megszerzése (továbbképzések, PhD-tanulmányok, esetleg habilitációs eljárások támogatása).«

A jelenlegi oktatói karból ketten PhD képzésben vesznek részt, míg két oktató pedig 2016 évben Teológus MA végzettséget szerzett. A fentiekben túlmenő konkrét tervezés hiányát az oktatói létszámra vonatkozóan korlátozta az a körülmény, hogy az előző akkreditációs eljárásban a főiskola egy évre kapott akkreditációt, másrészt a stratégiai célkitűzésben foglalt követelményeknek megfelelő nagyobb létszámú oktatói kar csak hosszabb távon alakulhat ki.

A konkrét források meghatározása nagyobb időtávlatban viszont nem lehet reális, hiszen a későbbi, előre pontosan meg nem határozható viszonyoktól függ. Ugyanakkor arra is szeretnénk rámutatni, hogy 2015. július 16-án a főiskola szenátusa 5 éves költségvetési tervezetet fogadott el. Ebben a tervezetben a bérköltségre fordítandó összegek esetében a kis mértékű emelkedés a jellemző, ami alapvetően stagnálást jelent. Ugyanakkor a 2016-os tényleges bérköltség kiadások az eddigi adatok szerint az öt éves terv 2016-os adatához képest jelentősen nagyobbak (28.063 forinthez képest 35.458 ezer forint). Ebből látható tehát, hogy az oktatói kar további bővülése nem állítaná megoldhatatlan feladat elé az intézményt a források tekintetében. Ugyanakkor itt is jeleznénk, hogy az Nftv. az intézményfejlesztési terv elkészítése alól mentesíti az intézményeket hitéleti képzés esetében.”

A MAB FvB álláspontja szerint a felülvizsgálati kérelem a célkitűzéseken túl más, e tekintetben értékelhető tényre nem utal. Az intézményfejlesztési terv kötelezettsége alóli mentesség nem jelenti a létszámgazdálkodás és –tervezés szükségtelenségét. A felülvizsgálati kérelemben is szerepel, hogy „az oktatói kar további bővülése nem állítaná megoldhatatlan feladat elé az intézményt a források tekintetében”, az intézményi önértékelés mégsem tartalmaz konkrét tervezésre utaló kitételeket. A speciális képzési céloknak megfelelő oktatók képzésbe való bevonásának nehézsége, illetve kinevelésüknek időigénye különösen indokoltá teszi a létszámgazdálkodás stratégiai tervezését és a teológia szak értékelésében jelzett problémák is jelzik ennek kiemelt jelentőségét.

II. Teológia alapképzési szak

A képzési terv

A MAB akkreditációs értékelése szerint: „Mivel egy hitéleti szakkal rendelkező intézményről van szó, az alapképzési szak képzési és kimeneti követelményeinek rendezettsége alapvető fontosságú. A részletes KKK kizárólag az intézmény honlapján érhető el, ebben az egyes tanegységekre és ismeretkörök arányaira vonatkozó részt a Szenátus megváltoztatta. Az Nftv. szerint „A miniszter az alap- és mesterképzés képzési és kimeneti követelményeinek szabályozásánál a hitéleti képzés tekintetében az egyházi fenntartó kezdeményezésére szabályoz.”⁷ Tehát a KKK módosítására a fenntartó jogosult. A KKK gyakorlatilag a teljes mintatantervet tartalmazza, nem pedig a megszokott százalékos túl-ig határokat. Ennek több hátránya is van, például az, hogy bármilyen tantervi módosítás értelemszerűen a KKK módosításával is jár.

A legutóbbi, 2014-es látogatás után tett ajánlással, miszerint a szak képzési célját érdemes lenne módosítani a fenntartó igénye szerint, és mellette egy önálló bibliai alapú vallástudományi szak létesítését kezdeményezni, a főiskola nem élt. Ebben valószínűleg szerepet játszott az is, hogy a fenntartó képviselőjének személyében az elmúlt egy évben változás állt be. A képzés tervezett felülvizsgálatára és

⁷ Nftv. 93. § (4) bekezdés

az egyházi közegben teljesített szakmai gyakorlat bevezetésére így nem került sor. A szak KKK-ja és tanterve tehát továbbra sem felel meg a jogszabályi KKK-nak.

A tantervben az alapozó tárgyak 24 kreditet, a szakmai törzsanyag 147 kreditet képvisel. A differenciált szakmai ismeretek mindhárom blokkjából minimum 2 tanegységet kell választani (ez összesen 18 kredit), a szakdolgozati konzultációkért és előkészítő szemináriumért 24 kredit jár. A szabadon választhatóan felkínált 81 kredit értékű tárgyból 30-at kell teljesíteni. Összességében a teljesítendő kreditszám így 3 kredittel meghaladja a KKK-ban meghatározott értéket. (Az intézmény által beküldött „Összesített tanterv” ettől eltérő adatokat tartalmaz.)

A félévenkénti kötelező óraszám az új tanterv bevezetésével megoldottnak tűnik, különös tekintettel arra, hogy az Nftv. szeptembertől hatályba lépő módosítása értelmében teljes idejű képzésben a féléves minimális óraszám 200 órára csökken.

A beküldött órarend szerint a teljes idejű képzés óraszámja 15 hetes szemeszterrel számolva megfelel a minimális óraszámra vonatkozó követelményeknek. A nappali képzés órarendjének honlapon való feltüntetése szükséges lenne. A részidejű képzés órarendje a honlapról letölthető, az új tanterv szerint tanuló első évfolyam esetében, félévenkénti 8 tanítási nappal, tanítási naponként átlagosan 9 órával számolva 72 óra/félév. Az Nftv. szerint részidejű képzés óraszámja a teljes idejű képzés óraszámának 30-50%-a. Az egyes tantárgyak esetén ez a megfelelés nem egyértelmű (pl. „A Biblia keletkezéstörténete és hermeneutikája 1.” című tantárgy nappali féléves óraszámja 37,5, levelező óraszámja pedig 8.) Nem világos továbbá, hogy miként értelmezhető a fél tanóra mint egység, ami helyes módon az órarendben nem is tükröződik.

További összehangolást, revíziót igényelnek a képzési rendszer egyéb területein látható problémák is. A differenciált szakmai ismeretek választásának mikéntje nem teszi lehetővé a tematikus ismeretcsoportok elsajátítását. A kötelezően választható tantárgycsoport különféle specializációk meghirdetésére adnának lehetőséget a szakon belül, ezt viszont nem teszi lehetővé a mostani rendszer. Mindezek a következtetések a teljes képzési rendszer revíziójának a szükségességét tárták fel.”

A Főiskola álláspontja szerint: „1.) »Az intézmény által a fenntartó jóváhagyása nélkül végrehajtott KKK módosítás és tantervi anomáliák.« Ennek kapcsán először azt jegyezzük meg, hogy a fenntartó elnöke a szenátus tagja, így e tisztségéből fakadóan mindenkor értesül a szenátusi döntésekről, adott esetben a KKK-n végrehajtott módosításokról is. Ugyanakkor a kifogásolt KKK-módosítás pusztán abból állt, hogy a tantárgyakhoz rendelt kreditek értékét megváltoztattuk, illetve két új tanegység (hermeneutikai és teológiai műhely) épült be a tantárgyi listába. Ezek tulajdonképpen technikai jellegű változtatások voltak, és csak amiatt érintették a KKK.-t, mert intézményünk a tantárgylistát a KKK részeként kezeli (amely gyakorlat megváltoztatása mellett szólhatnak érvek). Azaz, a KKK szöveges része - amely a jogszabályban is szerepel és a fenntartó által is elfogadott - nem módosult.

Ennél a pontnál szeretnénk rávilágítani egy alapvetően téves kijelentésre a jelentésben, mely szerint: »A szak KKK-ja és tanterve tehát továbbra sem felel meg a jogszabályi KKK-nak.« Ezt a mondatot nem értjük, mivel a 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet tartalmazza az alapképzési szakok KKK-ját, közte legutolsóként a miénket is. Ha intézményünk KKK-ját később valamilyen oktatási szerv mégis jogilag elfogadhatatlannak minősítette, arról hivatalos úton értesítenie kellett volna főiskolánkat, ez viszont nem történt meg. Mi természetesen mindenben próbáljuk követni a szükséges változtatásokat, de erre csak akkor van lehetőségünk, ha tudunk róla. Mindaddig pusztán javaslatok fogalmazódtak meg az intézményi KKK-val kapcsolatban, de konkrét jogszabályi tiltásról nem értesültünk. A MAB jelentés az idézett mondatban megfogalmazott körülményt a nélkül tekinti az akkreditáció megvonás egyik indokának, hogy részletes kifejtését adná annak, hogy miért nem felel meg véleménye szerint intézményünk alapszakának a KKK-ja a jogszabályi előírásoknak.”

A felülvizsgálati kérelem kiegészítésében a Főiskola a következő észrevételt tette: „A MAB részére 2016 nyarán benyújtott táblázatban vélhetően adminisztrációs hibából, elírásból származhatnak a fentiekben részletezett eltérések, amiért utólagosan elnézést kérünk. Teológiai alapképzésünk ténylegesen 240 kredites. Az alábbiakban részletezzük, hogy az adminisztrációs hiba miből származott:

A MAB részére készített táblázatban a szakmai törzsanyag részeként szerepel a Katechetika 1. és a Katechetika szeminárium 2. elnevezésű tantárgyak, míg az összesített tantervben e tárgyak a kötelezően választható tanegységek között szerepelnek. A MAB táblázatban e két tárgyat tehát a differenciált szakmai ismeretek között kellett volna szerepeltetnünk. Ennek alapján megállapítható, hogy a MAB-hoz

benyújtott táblázatban a szakmai törzsanyag nem 147, hanem csak 141 kredit-et képvisel valójában. Ugyanakkor további pontosításként azt is meg kell jegyeznünk, hogy a Szakdolgozat konzultáció 1. tanegység a MAB-hoz benyújtott táblázatban 3 kredittel szerepel, míg összesített tantervünkben 6 kredittel. Így a szakdolgozati konzultációkért és előkészítő szemináriumért nem 24 kredit, hanem 27 kredit jár. E pontosítás alapján a hallgatók által felveendő kreditek az alábbiak szerint oszlanak meg: alapozó tárgyak 24 kredit, szakmai törzsanyag 141 kredit, differenciált szakmai ismeretek 18 kredit, szakdolgozati konzultációk és előkészítő szeminárium 27 kredit, szabadon választható tárgyak 30 kredit, ami összesen 240 kredit.”

A MAB FvB egyetért a felülvizsgálati kérelemmel abban, hogy a jogszabályi KKK-nak a tanterv megfelel, tekintettel arra, hogy a 38/2014. (IV.30.) EMMI rendelet 27. §-ának értelmében a Keresztény Advent Közösség teológia alapképzési szakjának képzési és kimeneti követelményei bekerültek az akkor hatályos KKK rendeletbe, és a jelenleg hatályos rendeletben KKK rendeletben (18/2016. (VIII.5) EMMI rendelet) is szerepel a szak KKK-ja. A képzési idő ennek értelmében nyolc félév, szakmai gyakorlatot a KKK nem ír elő. A MAB FvB álláspontja szerint a hitéleti szakok részletes KKK-jára vonatkozó szabályok kialakítása a fenntartó hatásköre, amelyet nem vált ki az, hogy a fenntartó szervezet elnöke a KKK módosítását elfogadó szenátusnak tagja, és a szenátus döntött a KKK módosításáról. Valóban nem szerencsés, hogy a KKK részletes mintatantervet is tartalmaz.

A MAB FvB a kreditértékekkel kapcsolatban a következőket állapítja meg: az akkreditációs eljárás alapját képező 2015.09.08-i *Önértékelési jelentés hitéleti szak akkreditációs eljárásához* című dokumentum 8-13. oldalán szereplő aktuális tanterv szerint a szakon az alapozó ismeretek 24 kreditet, a szakmai törzsanyag 141 kreditet képvisel, a differenciált szakmai ismeretek 69 kreditnyi tárgyat tartalmaz, és nem derül ki, hogy ezek közül mennyi a felveendő. A Katechetika 1. és a Katechetika szeminárium 2. tárgyakat ez a tanterv nem tartalmazza. A szakdolgozati előkészítő szemináriumra és a konzultációra (1-2) összesen 9, a szakdolgozatért 18 kredit jár. Szabadon választhatóként 75 kreditet kínál fel az intézmény, de szintén nem derül ki, hogy ebből hány kreditet kell felvenni. A MAB Titkárság által 2016. július 5-én kiküldött hiánypótlásra válaszul beküldött SLK-16/07-01 iktatószámú 2016. július 15-én kelt rektori levél mellékletében bemutatott 2015-16. évi tanterv szerint az alapozó ismeretek 24 kreditet, a szakmai törzsanyag 147 kreditet képvisel, a differenciált szakmai ismeretek 69 kreditnyi tárgyat tartalmaz, és továbbra sem derül ki, hogy ezek közül mennyi a felveendő. A Katechetika 1. és a Katechetika szeminárium 2. tárgyakat a szakmai törzsanyag tartalmazza. A szakdolgozati előkészítő szemináriumra és konzultációra (1-4) 24 kredit jár. Szabadon választhatóként 81 kreditet kínál fel az intézmény, de továbbra sem derül ki, hogy ebből hány kreditet kell felvenni. Az ugyanekkor küldött *Összesített tanterv* című táblázat a Katechetika 1. és a Katechetika szeminárium 2. tárgyakat szintén a kötelező tanegységek között sorolja fel. A szakdolgozati előkészítő szeminárium és a szakdolgozati konzultáció ebben a táblázatban 27 kredit értékű. A kötelezően választható felkínált tanegységekkel kapcsolatban ebből a táblázatból kiderül, hogy 3x6 kredit felvétele, a szabadon választható tantárgyak közül pedig 30 kredit értékű tantárgy felvétele kötelező. A MAB FvB mindezek alapján megállapítja, hogy az intézményi adatszolgáltatás ellentmondásossága jelentősen megnehezíti, hogy a képzési terv jogszabályoknak és a KKK-nak való megfelelése megítélhető legyen. Katechetika 1. és a Katechetika szeminárium 2. láthatóan az eljárás alatt került be a tantervbe. A honlapról a 2015/16-os tanév tanulmányi tájékoztatója sajnos nem érhető el, a mintatanterv pedig a kötelezően és a szabadon választható tantárgyak közül csupán egyet-egyet emel be (példaként?) félévenként. A szakdolgozatért a honlapon szereplő mintatanterv szerint 18 kredit jár, az előkészítő szeminárium és a konzultációk (1-2) összesen 9 kredit (3x3) értékűek.

A Főiskola nem reagált a MAB határozat tantervvel kapcsolatos egyéb kifogásaira.

Személyi feltételek

A MAB akkreditációs értékelése szerint: „Az oktatói állományban változások történtek 2014-hez képest, ugyanakkor az akkor tett megállapítások közül több jelenleg is érvényes.

A képzésben már nem 13, hanem 16 oktató vesz részt. Az oktatói körből ketten távoztak (N. N. és N. N.), és egy óraadó oktató (N. N.) csatlakozott a képzéshez. Az oktatói karban az új belépők közül két fő N. N.

és N. N.) PhD-képzés, két fő (N. N.) pedig teológiai mesterképzés keretében folytat tanulmányokat. Az előző látogatás óta az oktatói kar fiatalodott.

A szak 9 tantárgyfelelősből jelenleg hárman nem rendelkeznek PhD fokozattal, de egyikük csupán két kisebb jelentőségű tantárgy felelőse. A tantárgyfelelősök közül hárman teljes munkaidőben foglalkoztatottak. A MAB szempontjai szerint a T:E oktatók aránya a tantárgyfelelősök esetében legalább 3:1 kellene legyen.

Az oktatók alkalmazási típusát tekintve továbbra sem teljesül a teljes munkaidőben foglalkoztatottak 60%-os arányára vonatkozó MAB követelmény, a 16 oktató közül csupán 6⁸ van teljes munkaidőben.

Az elmúlt egy év során a főiskola törekedett arra, hogy a túlzott tantárgy- és kreditterhelést csökkentse. 2015-re már csak két teljes munkaidejű oktató esetén lépik túl a megengedett értéket (N. N. 8 tantárgy/48 kredit és N. N. – 8 tantárgy/33 kredit).

Az intézménylátogatás során tett észrevételek és ajánlások után a főiskola több tárgy esetében korrigálta a tantárgyfelelős megnevezését, amelynek következtében az eredetileg beadott intézményi beszámolóhoz képest több oktató esetében is jelentősen tovább növekedett a kreditterhelés. Ennek tükrében elkerülhetetlen – az oktatói létszám amúgy is indokolt növelése mellett – a probléma megszüntetésére tett intézményi intézkedések tervszerű megfogalmazása és kezelése.

Problemátikus továbbá tantárgyfelelősöket gyakorlatvezetőnek tekinteni olyan tantárgyak esetén, amelyek nem tartalmaznak gyakorlati órát/gyakorlatot, csak előadást. Ezekben az esetekben nem teljesül az az elvárás, hogy minden tantárgyfelelős vegyen részt az adott tantárgy vonatkozásában a tanórák tartásában is.”

A Főiskola álláspontja szerint: „2.) Kredit-túlterhelés. A kredit-túlterhelés két oktatót érint csak főiskolánkon. A 2014-es adatokhoz képest e két oktató kreditszáma is jelentősen csökkent. A csökkenés tendenciája tehát egyértelműen kimutatható az elmúlt évek folyamán. A MAB ebben az esetben sem vette figyelembe a jelentős javulást mutató számadatokat. Az intézmény 2014-ben rosszabb arányszámok mellett is lehetőséget kapott a további működésre. A mostani, akkreditációt megvonó határozat nem veszi tekintetbe, hogy az oktatói létszám folyamatos bővülése és a PhD képzéseken részt vevő oktatók közeljövőben történő tudományos fokozatszerzése révén hamarosan megszűnnek ezek a kreditterhelések.”

A MAB FvB megállapítja, hogy a Főiskola a kérelemben nem cáfolja a MAB megállapításait. A kredittúlterhelésre vonatkozó MAB megállapításra válaszul a 2014 óta javuló tendenciát részletezi. Ennek alapján látható, hogy a változások érezhetően a probléma megoldásának irányában haladnak, de az akkreditációs elvárásoknak való megfelelés jelenleg nem biztosított.

A Főiskola nem reagált a személyi feltételekkel kapcsolatos többi, súlyos kifogásra (teljes munkaidőben foglalkoztatottak elvárt aránya nem teljesül, tantárgyfelelősök nem minden esetben rendelkeznek tudományos fokozattal, esetenként nem vesznek részt az oktatásban). Az értékelést nehezítette, hogy az intézmény által megadott számok ellentmondásosak voltak: a 2015.09.08-án kelt önértékelés szerint a Főiskola 4 főt foglalkoztat teljes munkaidőben. A 2016. július 15-én beküldött hiánypótlás 6 teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatót jelöl az oktatói kör összesítésében, a felsőoktatási információs rendszerben viszont a jelentés elfogadásakor 5 oktató szerepelt teljes munkaidős munkaviszonyban.

Értékelés és ellenőrzés

A MAB akkreditációs értékelése szerint: „Az értékelés és ellenőrzés rendszerét az előző akkreditációs jelentés során megfelelőnek találta a MAB (ld. előző akkreditáció jelentés). E tekintetben nem történt változás.

A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat (TVSZ) egy pontjára azonban feltétlenül felhívnánk a figyelmet: „26. § (8) A záróvizsga eredményét a bizottság elnöke hirdeti ki, közvetlenül a szóbeli vizsgát követően. A záróvizsga minősítését a záróvizsga tantárgyak egyszerű számtani átlaga adja. E minősítésbe bele kell számítani az elégtelen eredményeket is.” Az oklevél eredményének kiszámítása így ellentmondásos: „29. § (5) Az oklevél minősítésénél a kijavított és a kijavítást megelőző eredmények osztályzatát is figyelembe

⁸ FIR szerint 5. (Ágoston Annamária – lásd a SSTF július 15-i levelének mellékletében – nem szerepel a FIR-ben)

kell venni.” Az elégtelenek beszámítása az oklevél minősítésébe nem megengedhető, mivel az elégteleneket az eredményes vizsgák eredményei annullálják.”

A Főiskola álláspontja szerint: „3.) A jelentés kifogásol két TVSZ szabályt. Ennek kapcsán szeretnénk megjegyezni, hogy ezek a szabályok már a korábbi akkreditációnál is léteztek, de akkor a MAB nem emelt kifogást. Ebből következően, álláspontunk szerint, jelenleg nem alkalmazhatóak jogszerű érvként az akkreditáció megvonására.”

A MAB FvB megállapítja, hogy az akkreditációs jelentésben kiemelt két TVSZ szabályra (záróvizsga illetve az oklevél minősítésének kiszámítása) vonatkozó kifogásokat a Főiskola a felülvizsgálati kérelemben nem cáfolta. A Főiskola nem hivatkozhat a 2014-es intézményakkreditációs jelentésre, mivel egy új eljárásban ezek nem kötik a MAB-ot. A MAB FvB álláspontja szerint ez a hiányosság ugyanakkor nem olyan súlyú, amely a nem akkreditált értékelést önmagában megalapozná.

Összefoglalás

A Főiskola általános összegzésként a következő megjegyzést tette: „A Látogató Bizottság öt évre szóló akkreditációt javasolt (egy év múlva közbeiktatott monitor eljárás lefolytatása mellett), ehhez képest az intézményünkkel közvetlen kapcsolatba nem kerülő MAB Testület (Plénium) az akkreditáció teljes megvonása mellett döntött. A javaslat és a végleges döntés közötti jelentős eltérés már önmagában is nehezen indokolható megítélésünk szerint. Tovább fokozta meglepettségünket, hogy 2014-ben az intézmény kevesebb, mint 1 naptári évet, (pontosan 10 hónapot) kapott arra, hogy a 2014/9/VIII/3. sz. MAB Határozat mellékletét képező jelentésben megfogalmazott, megvalósításra elő írt követelményeknek megfeleljen. Az előírt követelmények megvalósítást megkezdttük, és jó néhány területen sikerült érdemi változtatásokat elérnünk, amit részletesen bemutattunk az akkreditációs eljárás önértékelési szakaszában. Ezt egyébként a kifogásolt MAB jelentés is elismerte: »az intézmény javítási szándéka egyértelműen látható«. Nem értjük, hogy miért nem kívánna lehetőséget adni a MAB az általa is elismert pozitív folyamatok továbbvitelére és befejezésére. Két dologra szeretnénk felhívni a figyelmet ezzel kapcsolatban:

- 1.) Intézményünk és a teológia alapképzési szakunk akkreditált minősítést kapott 2014-ben az akkori határozatban felsorolt, még a továbbiakban megvalósítandó feltételek hiányában is.
- 2.) Ismereteink szerint a MAB által lefolytatott, európai normákat követő auditoknak a célja, hogy segítsék, ösztönözzék a pozitív változásokat egy-egy intézmény esetében, szükség esetén pedig pontos elvárásokat fogalmazzanak meg, konkrét jogszabályi hivatkozásokkal, számadatokkal és határidőkkel a minőségi javulás érdekében. Jelen esetben azonban ezzel ellentétben azt kellett tapasztalnunk, hogy a pozitív változásokat nem értékelte a MAB, nem arra irányult döntése, hogy a pozitív folyamat folytatódjék. Az elutasító határozat indoklásában megfogalmazott kritikai észrevételek is konkrétum nélküli megállapításoknak tűnnek (határidők, konkrét számszerű adatok és jogszabályi hivatkozások nélkül). Mindezek kétségessé teszik számunkra az akkreditációt megvonó határozat indokait, melyek véleményünk szerint vitathatóak.

Kiemelt példaként említjük meg, hogy a korábbi évek akkreditációs jelentései nagy hangsúlyt fektettek az intézményi infrastruktúra hiányosságaira és a további működés feltételeként szabták meg egy új oktatási központ kialakítását. Az elvárt fejlesztések megtörténtek, a nagy értékű új épület befejezés közeli állapotban van. Mint a jelentés is megállapítja »további fejlesztéssel optimális működés érhető el.« Mivel intézményünk nem vesz igénybe állami támogatást, óriási anyagi vállalat jelentett ez az immár visszafordíthatatlan beruházás, amit kifejezetten a MAB kérésére indított el az intézményünk, annak hosszú távú működése reményében. Méltánytalanak érezzük, hogy ezt a körülményt a határozat meg sem említi, és nem veszi tekintetbe akkor, amikor az akkreditált státuszt megvonja az intézménytől.”

A felülvizsgálati kérelem lezárásaként a Főiskola a következőket emelte ki: „Végezetül rendkívül ellentmondásosnak érezzük azt is, hogy bár a jelentés a képzés minőségét és az intézmény működését alapvető területeken példaértékűnek nevezi, a MAB mindezeket az értékeket nem vette figyelembe határozata meghozatalakor. Idézetek a jelentésből: »Az intézmény minőségbiztosítási rendszere mintaszerű, jelentősen túlmutat az intézmény méretéből következő szabályozottsági igényen. « (6. o.)

»Az intézmény integritása, spirituális színvonala és a sajátos nézőpontú bibliaközpontú tudományossága példának mondható« (7. o.). »Megjegyzendő, hogy az oktatók és munkatársak elkötelezettsége és a hallgatók felé nyitott hozzáállása, másfelől pedig a – képzésben bennmaradó – hallgatók motiváltsága továbbra is meghatározó a főiskolával kapcsolatban, ami a belső adminisztrációs kohézió kialakításában azt jelenti, hogy a szükséges emberi tényezők adottak. ... « (12.0.) »A főiskola kiemelkedően közvetlen kapcsolatot ápol hallgatóival, amelyet a hallgatók ismernek, elismernek, és rendszeresen visszajeleznek.«(8.0.); »Örvendetes elmozdulás, hogy az elmúlt két évben a főiskolára jelentkezők száma növekedett. « (J 2.0.) »A főiskola tanulmányi rendszere és informatikai felszereltsége a hallgatói létszámra való tekintettel - teljes mértékben eleget tesz az elvárásoknak. ... A tanulástámogató eszközök a főiskola méretéhez képest rendkívül kiterjedtek, folyamatos fejlesztés alatt állnak." (8.0.)« ... bár az új székhely folyamatban lévő kiépítése felszerelése nyilvánvalóan komoly anyagi nehézségeket jelent, az intézménynek hiteltartozása és likviditási nehézségei nincsenek, gazdálkodása stabil. »(5.0.). Az intézmény.: saját forrásból kiemelten magas ösztöndíjat biztosít minden nappali tagozatos hallgatónak. A hallgatók véleménye alapján a költségtérítési díj a kapott szolgáltatáshoz képest igazán kedvezményes, és ha támogatásra van szükségük, az intézmény segítséget tud nyújtani, hogy tanulmányaikat folytatni tudják.« (8. o.). »Dicséretes, hogy a főiskola a hallgatók felkészítése, tehetséggondozása kapcsán külön eljárásrendet működtet.« (4.0.) »Az intézmény elismerendő törekvése a hallgatóság motiválása tudományos publikációk teljesítésére. A Sola Scriptura Folyóiratban minden számban legalább egy hallgatói írást megjelentetnek. « (8.0.).»

Ugyancsak több helyen is kiemeli és pozitívan értékeli a látogató bizottsági jelentés a 10 hónap alatt tett erőfeszítéseket: »A 2014-es akkreditáció óta az eddig külön helyszínen lévő nappali és részidējű képzések egy helyre kerültek« ... »Az általános infrastrukturális feltételekben (előadótermek, számítástechnikai, könyvtári ellátottság, oktatási segédletek stb.) kisebb előrelépések történtek.« (11.0.) »Az oktatói létszám fejlesztésére a rendelkezésre álló rövid időben elkötelezett lépéseket tett az intézmény a 2014. évi akkreditáció óta «... (3.0'). »Az intézmény az elmúlt év során komoly erőfeszítéseket és anyagi befektetéseket tett, hogy a törvényi követelményeknek megfeleljen ... « (11.0.) »Az előző eljárásban kifogásoltakat (kontaktórák száma) az intézmény orvosolta.« (12. o.). »Az elmúlt egy év során a főiskola törekedett arra, hogy a túlzott tantárgy-és kreditterhelést csökkentse. « (11.0.).

Összefoglalva a fentiek et, a jelentésből még egy gondolatot idézzünk: »A főiskola általános helyzete továbbra is sok elvégzendő feladatot jelez, ugyanakkor kétségtelen, hogy az elmúlt évben - ha nem is minden részletkérdésben - a főiskola igyekezett érdemben reagálni a MAB - akkreditációs jelentésben tett - megállapításaira.«

Ezzel a megállapítással teljes összhangban arra kérjük a MAB Felülvizsgálati Bizottságát, hogy a korábbi elutasító álláspontot megváltoztatva biztosítson időt a megkezdett pozitív változások véghezviteléhez. Álláspontunk szerint nélkülözhetetlen feltétel ehhez, azoknak az elvárásoknak a pontos megfogalmazása és ismertetése a MAB részéről, amelyek az akkreditált minőség megtartásához szükségesek.”

A MAB FvB megállapítja, hogy a 2014-es értékelés (2014/9/VIII/3 számú MAB határozat) az intézményakkreditáció hatályát azért egy évben állapította meg, mert a Főiskola működésében olyan súlyú hiányosságok voltak, amelyek az általános, öt évre szóló akkreditációt, még monitoreljárás közbeiktatásával sem tették lehetővé. A MAB intézményakkreditációs eljárásai valóban segítő, támogató jellegűek, ezért a MAB 2014-ben lehetőséget adott a Főiskolának arra, hogy a hiányosságokat orvosolja. Az eltelt egy év alatt a Főiskola tett is erőfeszítéseket a hiányosságok kijavítására, ami indokolja a jelentés pozitív megállapításait, ugyanakkor több elvárás (különös tekintettel a személyi feltételekre) továbbra sem teljesül.

Összességében a MAB FvB a felülvizsgálati kérelem alapján nem tartja indokoltnak a MAB határozatának megváltoztatását.

Budapest, 2017. június 8.

Csiba László
a MAB FVB elnöke